

Toplantı Çıktısı (Meeting Output)

Sayı 2 - Cilt 2: 104-105 / Temmuz 2019

Volume 2- Issue 2: 104-105/ July 2019

SHEEPNET: KUZULARIN HAYATTA KALABİLMELERİNİ ARTIRMAK İÇİN KUZULAYAN KOYUNLARIN YÖNETİMİ

Sezen OCAK^{1*}

¹ Togen R&D, Adana, Turkey

Gönderi: 10 Haziran 2019; **Kabul:** 25 Haziran 2019; **Yayınlanma:** 01 Temmuz 2019
(**Received:** June 10, 2019; **Accepted:** June 25, 2019; **Published:** July 01, 2019)

Özet

Kuzu ölümlerinin % 75'i, kuzuların doğumundan sonra ilk haftasında meydana geldiğinden, kuzu ölümlerini azaltmak için esas olan kuzulayan koyunları yönetmektir. Erken kolostrum alımı ve koyun kuzu bağı önemli konulardır. Stresten kaçınmak ve iyi beslenme, kuzulayan koyunlarda özellikle genç koyunlarda çok önemli bir noktadır. Doğumda yardımcı azaltmak da önemli bir faktördür. Kuzulama olaylarını kaydederek, doğumda bir defadan fazla yardım gerektiren koyunları ve koçları tekrar kullanılmayarak iyi hayatta kalma özelliklerine sahip hayvanları seçmeyi düşünün. Kondisyon skorlaması ve gebelik taraması yapmanız hem kuzulayan koyunları yönetmenize hem de çoklu doğumlara hazır olmanıza yardımcı olacaktır.

Anahtar sözcükler: SheepNet, Koyun, Kuzu ölümleri, Sürü yönetimi

SheepNet: Management of Ewes to Increase the Survival of Lambs

Abstract: Since 75% of lamb deaths occur in the first week after the birth of lambs, it is essential to manage lambing sheep to reduce lamb mortality. Early colostrum intake and sheep lamb tie are important issues. Avoiding stress and good nutrition is a very important point in lambing sheep, especially young sheep. Reducing help at birth is also an important factor. Consider recording lambing events and choosing animals with good survival characteristics by not reusing sheep and rams that require more than one help at birth. Condition scoring and pregnancy screening will help you manage lambing sheep and prepare for multiple births.

Keywords: SheepNet, Sheep, Lamb mortality, Flock management

*Corresponding author: Togen R&D, Adana, Turkey

Email: sezenocak1@gmail.com (S. OCAK)

Sezen OCAK

<https://orcid.org/0000-0002-8201-4857>

Cite as: Ocak S. 2019. SheepNet: Management of ewes to increase the survival of lambs. BSJ Pub Soc Sci, 2(2): 104-105.

1. SheepNet

Kuzu ölümlerinin çoğu doğumun olduğu günde ve ölümlerin % 75'e kadarı yaşının ilk haftasında meydana gelir. Kuzuları kaybetmek karlılığı ve çalışanların

moralini düşürür. Kuzuların emmesi ve beslenmesi için harcanan zaman, emek kullanımı açısından maliyetlidir. İdeal olarak kuzu, annesine yakın olmalı ve daha az insan müdahalesiyle süttten kesilmesi için başarıyla beslenmelidir.

Kuzuların hayatta kalmasını sağlayan anahtar, kuzuların koyunlardan erken kolostrum almasıdır. Kolostrum, kuzunun vücut sıcaklığını korumak için enerji, hastalıklarla savaşmak için immünoglobulinleri verir ve kuzu ile anneyi birbirine bağlamaya yardımcı olur. Emzirmenin gerçekleşmesi için kuzu doğumda aktif olmalı ve anne, kuzu ile işbirliği yapmalı ve böylece memeyi bulabilmelidir.

Koyun kuzu bağının başarısı, daha önce doğum yapıp yapmamasından, doğum sürecinin zor ya da uzun olmasından, gebelik sırasında beslenmesinden, özellikle gebeliğin son üçte birinde, kuzulama sırasında stres ya da rahatsızlık geçirmesinden etkilenir.

Genç koyunlar çevresel rahatsızlıklara karşı daha hassastır ve eğer rahatsız edilirse kuzularını terk etmeleri daha olasıdır. İlk kuzularında iyi anne olan koyunlar, sonraki gebeliklerde iyi anneler olmaya devam edecektir. Kuzulayan koyunlarda ilk zamanlar sessiz ve sakin bir doğum ortamına ihtiyaç duyar ve kuzuya bağlanması daha uzun sürer. Çok erken müdahale etmek aralarındaki bağın gelişimini etkileyebilir ve annenin kuzuyu reddetme şansını artırabilir.

Zor veya uzun süreli bir doğum, koyunların kuzularını yalamaya başlamasını geciktirebilir. Ayrıca uzun bir doğum, kuzuda beyin zarar görmesine neden olabilir ve bu da emmeyi yavaşlatır. Bu durum, kuzuların daha az kolostrum alabileceği ve bu nedenle hipotermi ve açlık riski altında olabileceği anlamına gelir. Bütün kuzuların yaklaşık % 10-20'si doğumda biraz yardıma ihtiyaç duyabilir. Irk içinde bazı koçların yavruları da diğerlerinden daha fazla doğum desteğine ihtiyaç duyacaktır. En ağır doğum ağırlıklarından ziyade optimal olanı hedeflemek, yardıma ihtiyaç duyan kuzu sayısını azaltacaktır ve kolay kuzulama özellikleri için babaları seçmek ve kaydetmek, özellikle genç dişlerde, kuzuların doğum kolaylığını artıracaktır.

Kuzulama sırasındaki stres kasılmaları engelleyebilir ve doğum süresini uzatabilir. Kuzulamadan sonra ki rahatsızlıklar, koyunun düzgün bir şekilde kuzusu ile birleşmeden önce doğum bölgesini terk etmesine neden olabilir. Emzirme sırasındaki stres, koyun ve kuzular arasındaki emme etkileşimlerini azaltır ve kuzuların daha yavaş büyümesine sebep olabilir. Özellikle kuzulama sırasında sessiz, sakin ve yabancı olmayan bir ortam olmalıdır. Stres ve rahatsızlığın koyunlar üzerindeki etkisini azaltmak için aşırı gürültü ve müdahaleden kaçının, köpekleri ve diğer hayvanları kuzulama ortamından uzak tutun ve yabancı koyun gruplarının karışmasını önleyin. Ağilları (koyun başına>1m²) den fazla kullanmayın ve besleme süresinde yaralanmayı

önlemek için yeterli besleyici alanı olduğundan emin olun. Kuzulamadaki düşük vücut kondisyon skoru, kuzulamada daha az anne davranışına ve kuzunun emmesi için daha yavaş geçen bir zaman ile ilişkilidir. Bunlar, koyun kuzu bağının zayıf olmasına ve yüksek kuzu ölümü için risk faktörlerini oluşturmaktadır. Gebelik süresince koyunlarda iyi bir kondisyon skoru sağlamak ve koyun durumunu düzenli olarak izlemek ve anne bakımını göstermek için koyunların en iyi durumda olmasını sağlayacaktır.

Çoğu koyun, özellikle daha önce gebe kalmış olanlar, üçüz gebelikte iyi başa çıkabilir ve her bir kuzu doğumuyla koyunların kuzularını yalamalarını arttırabilir. Her koyun her bir kuzu ile yeni bir bağ oluşturur ve çoğu bir kuzu yanında değilken onu ayırt edebilmektedir. Üçlü kuzular genellikle daha küçük ve emme işlemi için daha yavaştır; bu da onları hipotermi ve açlığa karşı daha savunmasız hale getirir. Bu, daha büyük döllerde ölüm oranının tek veya ikizlere göre daha yüksek olduğu anlamına gelir. Koyunlarda gebelik taramaları ve döl sayısı için beslenme, bu farkı azaltmaya yardımcı olacaktır, ancak ek kolostrum ihtiyacı ve kuzuları sıcak tutmak için özel dikkat gerektirmesinden dolayı çok sayıda doğan kuzular için ekstra özen göstermeye hazır olunmalıdır (URL1).

Çıkar İlişkisi

Yazar bu çalışmada hiçbir çıkar ilişkisi olmadığını beyan etmektedirler.

Teşekkür ve Bilgilendirme

İştirakçilere ait logolar Şekil 2'de verilmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği Horizon 2020 araştırma ve yenilik programı kapsamında 727895 numaralı hibe sözleşmesi ile desteklenmektedir.

References

URL1: <http://www.sheepnet.network/tr> (erişim tarihi: 02.12.2018).

Şekil 2. İştirakçilere ait logolar.